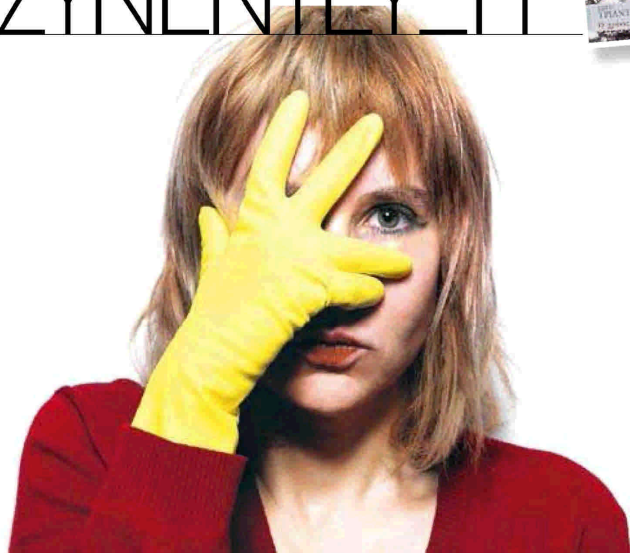

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

FREE SUNDAY

«Αν βαρεθώ τα βιβλία, θα γίνω κηπουρός! Φροντίζω τα φυτά μου νιώθοντας πως είναι ζωντανό οργανισμοί. Ο κήπος μου με προστατεύει από την ασχήμια αυτής της πόλης».

ΣΩΤΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

«Στην Ελλάδα όποιος διαφωνεί μαζί μας τον στέλνουμε στην πυρά»

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΗ ΜΑΡΙΑΛΕΝΑ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ © ΚΩΣΤΑΣ ΑΜΟΙΡΙΔΗΣ

Η Σώτη Τριανταφύλλου –που δεν χρειάζεται ιδιαίτερες συστάσεις– δέχτηκε πριν από μία εβδομάδα άνοδη επίθεση από μερικούς, αυτοσπυκαλούμενους, αντιεξουσιαστές. Η στιγμή της επίθεσης ωστόσο δεν κατέφερε να ακιρνώσει την παρουσίαση του νέου της αυτοβιογραφικού βιβλίου «Ο χρόνος πάλι», που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Πατάκι. Η ζωή, παντού, η πολιτική και η ελευθερία, έτσι όπως μπλέκονται με τη γραφή, ήταν το κίνητρο για να μιλήσει στην «FS» η καταξιωμένη συγγραφέας.

■ **Κυρία Τριανταφύλλου, πριν από μία εβδομάδα δεχτήκατε μια επίθεση στο κέντρο των Εξαρχείων, στον πολυώροφο Floral, ενώ παρουσιάζατε το νέο σας βιβλίο. Υπάρχει κάτι που θυμάστε από τον τρόπο που σας πλησίασαν; Πώς ήταν αυτοί που σας επιτέθηκαν; Είχατε τη δυνατότητα να δείτε τα πρόσωπά τους ή ήταν καλυμμένα;**
 Κυρία Σπυροπούλου, αυτά τα επεισόδια είναι αστείοι! Βαλκανολεβέντικες! Όχι, δεν τους είδα καλά, διότι τα μάτια μου γέμισαν κρόκο και ασπράδι αυγού... Φαιδρά πράγματα! Επρόκειτο ωστόσο για ενήλικες, συνδικαλιστές ακροαριστερούς ή αριστερο-αναρχικούς που με καθύβριζαν, όπως συνήθιζαν. Τα μέλη τέτοιων ομάδων δεν καλύπτουν τα πρόσωπά τους διότι νομίζουν ότι προβαίνουν σε επαναστατικές και ένδοξες πράξεις. Στην πραγμα-

τικότητα, κάνουν μια τρύπα στο νερό.
 ■ **Γιατί πιστεύετε ότι μπορεί εσείς να είστε στόχος για μια ομάδα αντιεξουσιαστών; Εσείς πώς την αντιλαμβάνεστε αυτή την έννοια; Το ρωτώ**

Η αριστερή παράδοση είναι πλούσια σε ειρηνικές ιδέες και ειρηνικά έργα. Εμείς εδώ έχουμε προσκολληθεί στην πολεμική της αρετή. Δεν υπάρχει πολεμική αρετή. Ότι έχει σχέση με τον πόλεμο είναι ρυπαρό και επαίσχυντο.

διότι θα μπορούσε κάποιος να πει ότι σε όλη τη ζωή σας επιλέξατε να μείνετε μακριά από την εξουσία και τα κέντρα της. Άρα τι βλέπουν στο πρόσωπό σας ως απειλή;

Η άκρα Αριστερά, η άκρα Δεξιά, οι αναρχικοί, οι αναρχοσυνδικαλιστές, οι αναρχοφασίστες κτλ δεν συμφωνούν με όσα γράφω και λέω. Στην Ελλάδα όποιος διαφωνεί μαζί μας τον στέλνουμε στην πυρά. Δεν υπάρχει δημοκρατικός διάλογος, είμαστε χώρα υστερική, με μεσαιωνική αντίληψη για τη δημοκρατία. Σε ότι με αφορά, δεν έχω σχέση με κανένα κόμμα ή πολιτική ομάδα, είμαι ανεξάρτητος άνθρωπος και ανοίγω διάλογο με όλους όσες μπορούν να διαλεχθούν. Ο αριστερός και δεξιός φανατισμός μάς έχει φέρει στην κατάσταση στην οποία βρισκόμαστε: 60 χρόνια μετά τον εμφύλιο πόλεμο επικρατεί ακόμα εμφυλιακό κλίμα...

■ **Η δήλωση που κάνατε μετά την επίθεση δεν ήταν μία εξίσου επιθετική δήλωση, παρ' όλο που και η απαξίωση μπορεί να γίνει αντιληπτή ως επιθετικότητα. Πιστεύετε ότι αυτά τα παιδιά δεν έχουν καμία ιδεολογική βάση; Η βία που ασκούν είναι τυφλή;**

Δεν πρόκειται, όπως είπα, για «παιδιά». Τα περισσότερα παιδιά που αισθάνονται τέτοιο μίσος εξελίσσονται σε λίγο-πολύ κανονικούς ανθρώπους. Αλλά μπορεί και όχι. Πάντως, αναρωτιέμαι: πώς μπορεί κανείς να ζει έτσι. Επειδή δεν έχω ούτε φιλικές σχέσεις ούτε γνωριμιές από αυτόν το χώρο, απουσία για τον τρόπο της ζωής τους: για την τάση στενοκεφαλίας, την τάση εσωτερική δικτατορία... για τη στοχοποίηση στόμων και ιδεών... Μου φαίνεται σκέτη δυστυχία. Πώς μπορεί να ζει κανείς έτσι;

■ **Φοβηθήκατε ή έχετε φοβηθεί για τη ζωή σας; Όχι βέβαια.**

■ **Είναι πολύ πιο βολικό –χωρίς να σημαίνει ότι δεν είναι αληθές– να λέγεται ότι η Δεξιά δεν έχει καθάρσεις στην Ελλάδα να αρθρώσει εμπεριστατωμένο πολιτικό λόγο, κάτι που απεδείχθη την τελευταία πενταετία. Είστε όμως από τους λίγους που μιλούν για έλλειμμα της Αριστεράς. Πού βρίσκεται η ελληνική Αριστερά και τι συνθήκες ονομάζουμε αριστερό, ενώ μπορεί να μην είναι;**

Στην Ελλάδα δεν έχουμε δημοκρατική Αριστερά, «κοινωνική» Αριστερά. Η Αριστερά πρέπει να επιστρέψει στις ρίζες της, στον ανθρωπισμό, στην καλσύνη, στην ελευθερία του στόμου, στην κοινωνική δικαιοσύνη, στη νηφαλιότητα στον πολιτισμό. Η αριστερή παράδοση είναι πλούσια σε ειρηνικές ιδέες και ειρηνικά έργα. Εμείς εδώ έχουμε προσκολληθεί στην πολεμική της αρετή. Δεν υπάρχει πολεμική αρετή. Ότι έχει σχέση με τον πόλεμο είναι ρυπαρό και επαίσχυντο.

■ **Ήσασταν από τα λίγα δημόσια πρόσωπα που μίλησαν με μεγαλύτερη σύνθεση μετά ή κατά τη διάρκεια των γεγονότων του περασμένου Δεκεμβρίου. Όπως και οι καταλήψεις στα σχολεία, πιστεύετε ότι ένα μεγάλο μέρος των παιδιών που αντέδρασαν βίαια ήταν υποκινούμενα; Και, εάν ναι, από ποιους;**
 Η εξέγερση ήταν δικαιολογημένη, αλλά της έλειπε η νηφαλιότητα για την οποία μίλησα προηγουμένως, καθώς και τα συγκεκριμένα αιτήματα.

Δεν είναι όλες οι κινήσεις κατά του κράτους και των θεσμών θετικές και αποτελεσματικές. Πολύ συχνά οι διαμαρτυρίες χάνουν το δρόμο τους και γίνονται ξεσπάσματα χωρίς προσανατολισμό. Οι καταλήψεις θα έπρεπε να είναι το έσχατο μέσο πίεσης σε ότι αφορά τη δημόσια παιδεία: στην Ελλάδα δεν έχουμε μάθει ούτε να προβάλλουμε αιτήματα ούτε να κλιμακωνούμε τη διαμαρτυρία και τις διεκδικήσεις μας. Η Αριστερά δεν θα έπρεπε να εμπλέκεται ούτε με τους βαθύλοιους ούτε με τις περιθωριακές ομάδες. Και τα παιδιά 15 ετών θα έπρεπε να βρίσκονται στα σχολεία τους, όχι να καίνε αυτοκίνητα. Κάθε κάτοικος αυτής της χώρας έχει πολιτικά δικαιώματα –όπως το δικαίωμα στην κατάληψη– μετά την ηλικία των 18. Και πρέπει να κάνει συνετή χρήση αυτών των δικαιωμάτων.

■ **Έχετε βασίσει τη ζωή σας στη γνώση και τη συγγραφή. Το βιβλίο για εσάς είναι ένα μέσο ουσιαστικής βελτίωσης της ζωής. Οι καλλιτεχνικοί άνθρωποι δεν μπορούν να είναι βίαιοι;**

Μεγάλωσα μέσα στα βιβλία και στις μουσικές. Πιστεύω στο διάλογο –ο οποίος μπορεί να εκφράζει έντονες διαφωνίες– αλλά δεν πιστεύω στη βία. Είμαι εναντίον οποιασδήποτε μορφής βίας, θεωρώ τη βία καταφύγιο των δειλών και των ανόπτων.

■ **Πόσο συντηρητική είναι η κοινωνία μας, ακόμα και με τα εξτρεμιστικά φαινόμενα;**
 Ο εξτρεμισμός είναι συντηρητισμός. Οι εξτρεμιστές δεν αποδέχονται καμία καινούργια ιδέα, είναι προσκολλημένοι σε κάποιο φανταστικό παρελθόν.

■ **Επιλέξατε με το καινούργιο σας βιβλίο με τίτλο «Ο χρόνος πάλι» να κάνατε μια αναδρομή στη ζωή σας. Τι φοβάστε ότι έχετε ξεχάσει; Πώς ονειρεύεστε το επόμενο βήμα, εάν θεωρείτε ότι το βιβλίο λειτουργεί σαν ένα κλείσιμο λογαριασμών;**

Το βιβλίο «Ο χρόνος πάλι» είναι η αυτοβιογραφία ενός συγγραφέα: εξηγεί, με κάποιον τρόπο, πώς έγινα συγγραφέας ενώ θα μπορούσα να έχω γίνει ένα σωρό άλλα πράγματα. Αλλά δεν έχω με παρά μόνο μία ζωή, μία ευκαιρία. Άς πούμε ότι αποτελεί την ανάλυση μιας προσωπικής φιλοσοφίας για το γράψιμο και τη ζωή γενικότερα.

■ **Αλήθεια, έχετε ανεξόφλητους λογαριασμούς;**
 Δεν νομίζω. Ήμουν πάντα εύγλωπτη, εξωτερικά ιδέες και συναισθήματα, προκάλυπτα συγκρούσεις. Δεν υποχωρούσα εύκολα. Και δεν πρόκειται να υποχωρήσω.

■ **Ασכולέιατε με την κηπουρική. Τι σας δίνει η επαφή με το χώμα και την καλλιέργεια των φυτών;**
 Να μια υπέροχη ερώτηση! Αν βαρεθώ τα βιβλία, θα γίνω κηπουρός! Φροντίζω τα φυτά μου νιώθοντας πως είναι ζωντανό οργανισμό. Ο κήπος μου με προστατεύει από την ασχήμια αυτής της πόλης.

■ **Ελπίζετε ακόμη σε συλλογικό επίθετο;**
 Όταν ήμουν μικρή είχα πίστη στην ανθρώπινη φύση. Καθώς περνάει ο καιρός, ανακαλύπτω ότι αυτή η πίστη ήταν βεβιασμένη, ότι τη χρειάζομαι για να επιζήσω. Τώρα δεν τη χρειάζομαι. Το ανθρώπινο είδος κατασπαράζει ότι βρίσκει μπροστά του. Ακόμα και τον ίδιο του τον εαυτό.